

Giữ vững và tăng cường bản chất giai cấp công nhân của Đảng trong giai đoạn hiện nay

Nguyễn Khánh Ly
Trình Sơn Hải

Trường Đại học Kinh tế Nghệ An

Từ khi ra đời, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn mang bản chất giai cấp công nhân. Trong giai đoạn hiện nay, cùng với việc phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, thực hiện công nghiệp hóa hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, thì vấn đề giữ vững và tăng cường bản chất công nhân càng trở nên quan trọng và cần được quan tâm hơn.

1. Bản chất giai cấp công nhân của Đảng

Bản chất giai cấp công nhân của Đảng thể hiện ở chỗ: mục tiêu, lý tưởng của Đảng là CNXH và chủ nghĩa cộng sản; nền tảng tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lênin, và tư tưởng Hồ Chí Minh; nguyên tắc tổ chức cơ bản của Đảng là tập trung dân chủ; Đảng liên hệ mật thiết với quần chúng; lấy phê bình và tự phê bình làm quy luật phát triển,...

Đảng ta ra đời ở một nước thuộc địa nửa phong kiến, nông nghiệp lạc hậu, giai cấp công nhân còn nhỏ bé. Do đó, khác với mọi số nước tư bản phát triển, sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam có tính đặc thù. Đảng ta ra đời không chỉ là sự kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân mà còn với phong trào yêu nước Việt Nam. Đây là đặc thù của Việt Nam, là sáng tạo của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc. Vì vậy, Hồ Chí Minh đã nhiều lần nói rằng, Đảng ta không chỉ là Đảng của giai cấp công nhân mà còn là Đảng của nhân dân lao động và của dân tộc Việt Nam. Bởi vì, lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của dân tộc thống nhất là một. Trong Báo cáo chính trị tại Đại hội II của Đảng (2-1951), Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: "Đảng Lao động Việt Nam phải là người lãnh đạo sáng suốt, kiên quyết, trung thành của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, của nhân dân Việt Nam... Chính vì Đảng Lao động Việt Nam là Đảng của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, cho nên nó phải là Đảng của dân tộc Việt Nam". Tháng 1-1957, nói chuyện tại Trường cán bộ Công đoàn, Chủ tịch Hồ Chí Minh lại khẳng định: "Đảng là đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời cũng là đội tiên phong của dân tộc". Quan niệm trên đây của Chủ tịch Hồ Chí Minh phản ánh một thực tế là Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, tồn tại và hoạt động không chỉ vì lợi ích của giai cấp công nhân mà còn vì lợi ích của nhân dân lao động, của toàn dân tộc.

Kế thừa quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tại

Đại hội XI, Đảng ta đã khẳng định: "Đảng Cộng sản Việt Nam là đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời là đội tiên phong của nhân dân lao động và của dân tộc Việt Nam, đại biểu trung thành lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của dân tộc". Thể chế hóa tư tưởng của Cương lĩnh năm 2011, Hiến pháp năm 2013, tại Điều 4 đã hiến định bản chất và vai trò của Đảng Cộng sản Việt Nam: "Đảng Cộng sản Việt Nam - Đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời là đội tiên phong của nhân dân lao động và của dân tộc Việt Nam, đại biểu trung thành lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của dân tộc, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, là lực lượng lãnh đạo Nhà nước và xã hội".

Điểm đạt như trên vừa thể hiện tính phổ biến và tính đặc thù trong bản chất của Đảng ta. Là Đảng Cộng sản chân chính, Đảng ta mang bản chất giai cấp công nhân theo chủ nghĩa Mác-Lênin (tính phổ biến); còn nét đặc thù của Đảng ta theo sự phát triển sáng tạo của tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng đồng thời là của nhân dân lao động, của dân tộc, phù hợp với thực tế Việt Nam và đáp ứng được nguyện vọng, tình cảm của nhân dân. Điểm đạt về bản chất của Đảng ta như trên là biện chứng, khoa học, phù hợp với thực tế, khác phục được cả hai cực đoan: (1) phủ nhận, xóa nhòa bản chất giai cấp công nhân của Đảng, rơi vào quan điểm "Đảng toàn dân", và (2) hiểu bản chất giai cấp công nhân của Đảng theo nghĩa hẹp hòi, biệt phái, tách rời giai cấp công nhân khỏi nhân dân lao động và dân tộc. Điều đó đòi hỏi Đảng ta chẳng những phải trung thành với giai cấp công nhân, nâng cao lập trường, tư tưởng của giai cấp công nhân, mà còn phải học tập, kế thừa, phát huy truyền thống dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, phấn đấu vì lợi ích của cả giai cấp và dân tộc.

2. Một số giải pháp giữ vững, tăng cường bản chất giai cấp công nhân của Đảng

Thứ nhất, vai trò lãnh đạo của GCCN chỉ có thể thông qua đội tiên phong của nó là Đảng Cộng sản. Vì vậy nhiệm vụ giữ vững, tăng cường bản chất GCCN của Đảng không tách rời với toàn bộ yêu cầu tăng cường xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh. Chỉ có xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng thì mới giữ vững, tăng cường được bản chất GCCN của Đảng. Đại hội XII của Đảng đã xác định: "Xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo, tăng cường bản chất GCCN và tinh tiên phong, sức chiến đấu, phát huy truyền thống đoàn kết, thống nhất của Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ. Đối mới mạnh mẽ công tác cán bộ, coi trọng công tác bảo vệ Đảng, bảo vệ chính trị nội bộ; tăng cường và nâng cao chất lượng công tác tư tưởng, lý luận, công tác kiểm tra, giám sát và công tác dân vận của Đảng, tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng".

Đại hội XII nhấn mạnh: "Trong những năm tới, yêu cầu, nhiệm vụ nặng nề của thời kỳ phát triển mới đòi hỏi phải đẩy mạnh hơn nữa công tác xây dựng Đảng, trọng tâm là kiên quyết, kiên trì tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI" (4); phải "xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị - tư tưởng, tổ chức và đạo đức". Phải kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, văn dung sáng tạo và phát triển phù hợp với Việt Nam; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH; kiên định đường lối đổi mới; kiên định những vấn đề có tính nguyên tắc trong công tác xây dựng Đảng. Nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ trí tuệ, tinh thần đấu của toàn Đảng và của mỗi cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt các cấp, không dao động trong bất cứ tình huống nào. Tăng cường đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động "diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch; chủ động ngăn chặn, phản bác các thông tin, quan điểm xuyên tạc, sai trái, thù địch.

Thứ hai, thường xuyên giáo dục, bồi dưỡng cho cán bộ, đảng viên về sứ mệnh của giai cấp công nhân Việt Nam, luôn "kiên định quan điểm giai cấp công nhân là giai cấp lãnh đạo cách mạng thông qua đội tiên phong là Đảng Cộng sản Việt Nam, giai cấp đại diện cho phương thức sản xuất tiên tiến, giai cấp tiên phong trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội...". Sự lớn mạnh của giai cấp công nhân là điều kiện tiên quyết đảm bảo thành công cho công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Tăng cường giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên học tập, làm theo tư tưởng, tấm gương, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh.

Thứ ba, cần xây dựng, hoàn thiện các chính sách bảo vệ quyền lợi, nâng cao đời sống vật chất và tinh

thần của công nhân. Hiện nay, trong giai cấp công nhân nổi lên nhiều vấn đề bức xúc phải giải quyết như việc làm, đời sống của công nhân đang gặp nhiều khó khăn, chịu tác động mạnh của cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế; chất lượng lao động của công nhân nhìn chung còn thấp, chưa đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp CNH, HĐH; điều kiện làm việc, bảo đảm an toàn - vệ sinh lao động của công nhân còn kém, tai nạn lao động và bệnh nghề nghiệp có xu hướng tăng, các chế độ bảo hiểm cho công nhân còn nhiều bất cập; quan hệ lao động đang diễn biến phức tạp, tranh chấp lao động, đình công có xu hướng tăng lên; nhiều vấn đề xã hội như nhà ở, đời sống văn hóa tinh thần của công nhân nhập cư, ngoài tinh thần các khu công nghiệp, khu chế xuất đang nổi lên rất bức xúc.

Đảng và Nhà nước cần tiếp tục đổi mới, hoàn thiện chính sách việc làm, bảo vệ việc làm cho công nhân, nâng cao thu nhập, tiếp tục cải cách chính sách tiền lương, cải thiện điều kiện làm việc, bảo đảm an toàn - vệ sinh lao động, hoàn thiện và phát triển hệ thống bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp cho công nhân, hoàn thiện chính sách nhà ở, các công trình phúc lợi cho công nhân. Cần xây dựng quan hệ lao động hài hòa, đồng thuận, ổn định và tiến bộ trong doanh nghiệp, phòng ngừa và giảm thiểu tranh chấp lao động, đình công trên cơ sở giải quyết hài hòa quyền và lợi ích các bên trong quan hệ lao động.

3. Kết luận

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn giữ vững bản chất giai cấp công nhân trong hoạch định Cương lĩnh, đường lối và tổ chức thực hiện; giải quyết đúng đắn quan hệ giai cấp và dân tộc; đảng viên sống, chiến đấu vì lý tưởng của Đảng. Trong thời kỳ mới, bốn nguy cơ vẫn tồn tại, nhiều vấn đề mới, thách thức mới, đặt ra yêu cầu phải tiếp tục xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong sạch vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu, giữ vững bản chất giai cấp công nhân của Đảng, phải quan tâm giáo dục, bồi dưỡng, phát triển giai cấp công nhân; tăng cường lãnh đạo giai cấp công nhân và phong trào công nhân./.

Tài liệu tham khảo

Đảng Cộng sản Việt Nam (2011): Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2016) Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2016): Văn kiện Hội nghị lần thứ sáu, Ban Chấp hành Trung ương khóa X, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.